

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. II. Quid requiratur in Ministro ad licitam Eucharistiæ dispensationem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

gitur ex c. *Pervenit*, de *Consecr. dist. 2.* ubi dicitur, horrendum, ac detestabile esse, quod absque necessitate, scilicet extrema, per laicum, ac feminam sacram Eucharistiam ægris mitterent. Solum in necessitate extrema, quando scilicet infirmus est in proximo periculo mortis, nec adfit Sacerdos, aut Diaconus, qui possit, aut velit Viaticum ministrare, probabile est, posse laicum, secluso scandalo, alteri, vel etiam sibi Eucharistiam ministrare: Valent. Suar. Con. Laym. Fil. Regin. contra Henr. Vasq. & Sa: sed Amic. limitat solum casum, quo moribundus conscius peccati mortalis non posset aliud Sacramentum suscipere. Id tamen ex Card. Lug. & Bonac. non est facile deducendum in praxim ob contrariam consuetudinem.

Demum probabile est, Sacerdotem posse extra Missam, non solum pro Viatico, aut in necessitate, sed etiam devotionis causa, sibi Eucharistiam ministrare, si alius Sacerdos, & scandalum absit: Suar. Vasq. Homob. Bonac. Dicastil. alique contra Cajet. Filliuc. & Averf. Ratio est, quia nulla lex hoc tempore id prohibet, & Conc. Nic. I. id concedit Diaconis, ut notat Dicastil. v. Croix n. 481.

§. II.

Quid requiratur in Ministro ad licitam Eucharistiæ dispensationem?

Ad licitam Eucharistiæ dispensationem non solum requiritur, ut Minister sit liber ab omni censura, & peccato, ut diximus, ubi egimus de Ministro Sacramentorum in genere; sed etiam, ut habeat jurisdictionem, sive ordinariam, sive delegatam in personam, cui Eucharistiam ministrat, ut ibi etiam innuimus quoad omnia Sacramenta, uno excepto Matrimonio, & hic superest fufius explicandum quoad Eucharistiam. Ratio, cur ad licite hoc Sacramentum ministrandum requiratur jurisdictionis, est, quæ militat pro omnibus Sacramentis, quia nimirum proprium est Pastoris pascere oves, quod potissimum fit ministratio Sacramentorum, neque decet alienas oves contra voluntatem proprii Pastoris pascere.

Monent tamen Doctores, in Ministro non habente jurisdictionem ordinariam sufficere pro licita hujus Sacramenti

R. P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. H menti

menti ministracione facultatem præsumptam, consistentem in eo, quod probabiliter iudicetur, non fore proprio Pastori ingratum, quod ipsius ovibus Eucharistia ministraretur: cum enim in casu iurisdictionis non sit necessaria ad validam, sed solum ad licitam Sacramenti ministracionem, non requiritur, ut de facto præcedat facultatis delegatio, sed sufficit, quod iudicetur prudenter deleganda, si peteretur: Suarez, Azor. Navar, Vasq. apud Pal. p. 18. n. 4. Ex hac præsumpta facultate plures simplices Sacerdotes excusari, ait Pal. cit. ne peccent Eucharistiam ministrando, dum Sacrum faciunt; est enim satis receptum, Fideles petere à Sacerdote celebrante, quicumque sit, ut hostiam parvam ad communicandum apponat, qua consecrata, Sacerdos eam ministrat sine ullo scrupulo, aut examine, an proprius communicantis Parochus consentiat; credit enim, ex recepta consuetudine consensurum, si Communio fiat non ex obligatione, sed ex devotione.

Qui Eucharistiam ministraret absque ulla prorsus iurisdictione, graviter peccaret: Pal. n. 5. Bon. Busemb. &, si sit Sacerdote inferior, irregularitatem incurreret ex Con. At nullam aliam pœnam ipso iure incurreret, nisi esset Religiosus; nam Religiosis Clem. *Religiosi de priv.* imponitur excommunicatio Papæ reservata ipso facto incurrenda, si absque licentia speciali Parochorum, horum subditis Clericis, vel Laicis extremæ Unctionis, vel Eucharistiæ Sacramentum ministrare præsumpserint. A tali excommunicatione excusare ignorantiam etiam crassam, notat ex Præp. Dian. p. 5. t. 3. resol. 51. propter verbum *præsumant*.

Religiosi Mendicantes, & non Mendicantes communicantes in Mendicantium privilegiis, & nominatim Religiosi Societatis Jesu ex Bulla Pauli III. *Cum inter* ann. 1545. & aliorum Pontif. habent privilegium, ut in suis templis per se, vel per alios Sacerdotes illie celebrantes ministrare Eucharistiam possint quibuscunque Christi fidelibus, præterquam in mortis articulo, & festo Paschatis, seu die Resurrectionis Dominicæ: quibus exceptionibus diei Paschalis, & articuli mortis addenda est etiam prohibitio facta alicui à Prælato, ne sumat Communionem, quæ semper præsumitur rationaliter facta: quæ exceptio eruitur ex verbis in cit. Bull. Pauli III. additis privilegio ministrandi Eucharistiam *Sine alienius præiudicio*: nam in casu ministratio Eucharistia

stia cederet in præjudicium Prælati prohibentis : Pal. p. 19. n. 12. Nomine autem diei Resurrectionis Dominicæ probabilius non venit dies ille materialis, sed formalis, hoc est dies, quo adimpletur præceptum annuæ Communionis Paschalis : unde sequitur posse Religiosos privilegiatos eo die Resurrectionis Dominicæ Eucharistiam ministrare omnibus illis, qui præcepto vel jam satisfecerunt, vel intentionem habeat satisfaciendi sequentibus diebus : Suar. Vasq. Layman Fagund. Bonac. Bufemb. Pal. p. 19. n. 3. aliique. Huic exceptioni Communionis in die Paschatis, & in articulo mortis appositæ in dicto privilegio ministrandi Eucharistiam à Paulo III. additur, *Nisi necessitas urgeat*, quæ verba Suarez, t. 4. de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 3. num. 10. putat, intelligenda esse non solum de articulo mortis, quod ab omnibus admittitur, sed etiam de festo Paschatis; ac proinde posse à Religiosis Societatis Jesu in Paschate Communionem præceptam suscipi, si necessitas urgeat : putat autem necessitatem urgere, si proprius Parochus adiri non possit ad sumendam ab eo sacram Communionem, nec possit ab eo peti licentia sumendi ab alio. Item, si ægrotus satisfecerit præcepto de Viatico cum intentione illud adimplendi, possunt Religiosi illi Eucharistiam ministrare, quia id vetitum est Regularibus, solum quando præceptum Communionis obligat : Bufemb. Pal. num. 8. Suarez, Vasq. Fag. Con. Nunquam tamen licet Religiosis sine licentia Episcopi, vel Parochi publice Eucharistiam deferre per plateas, cum id derogat juri Parochorum. Item possunt Eucharistiam ministrare ad adimplendum præceptum Peregrinis, Advenis, & Vagis juxta probabilem sententiam multorum, ut docet Sanch. Matr. l. 3. d. 37. & alii. Demum Regulares privilegiati possunt ministrare Eucharistiam etiam in Paschate, & in articulo mortis suis domesticis, seu famulis, vel familiaribus, & commensalibus, idque vi suorum privilegiorum. Vide dicenda in Tract. de Pœn. d. 2. q. 1. c. 3. §. 2.

Ad licitam Eucharistiæ ministrationem præter statum gratiæ, & jurisdictionem, aut privilegium requiritur. ut Minister reverenter, & ritu Ecclesiæ consueto eam ministret; præstat enim hoc Sacramentum omitti, cum non sit Sacramentum simpliciter necessarium ad salutem, quam positivam irreverentiam in ejus dispensatione committi. Hinc tria inferes :

H 2

I. Eucha-

I. Eucharistiam non esse deferendam ad infirmum sine habitu decenti, hoc est sine stola, & superpelliceo, præcedente lumine, quod non est necessarium ad deferendum Oleum Sanctum, cum non sit Sacramentum; & in eodem habitu sub gravi est ministranda, excepta necessitate Viatici dandi moribundo: Croix ex Quarti cum communi. Hinc, secundum quosdam, si habitus haberi non possit, aut iter faciendum esset, non foret irreverentia, si Sacerdos Eucharistiam in Pyxide cum corporali involutam clam in sinu suo deferret: quod à fortiori licitum videtur in locis hæreticorum, ubi præciso scandalo poterit Minister in necessitate clam eam ministrare sine stola, & superpelliceo; quamvis in nullo casu celebrandum sit sine Vestibus Sacris. Communiter etiam concedunt Doctores, non esse, nisi veniale, absque ulla Vestis Sacra movere, vel deferre Eucharistiam ab uno altari ad aliud: item omittere *Confiteor* ante, & lumen in distributione Communionis.

II. In nullo casu licere Sacerdoti in habitu cum Sacramento per publicum currere, etiam si ægrotus aliter moriturus esset sine Eucharistia, quamvis in tali casu liceat valde festinare. Si tamen faciendum sit longum iter, poterit Parochus Eucharistiam deferre in equo mansueto, ita ut non sit periculum lapsus: Quintanad. cui adhærent Barb. & alii, solum si loci consuetudo id permittat.

III. Eucharistiam porrigendam esse pollice, & indice, qui sunt digiti inuncti: probabile tamen esse, posse aliis digitis ministrari, si illi sint impediti chiragra, vel ex alia causa: Tolet. Arriag. Leand. Gob. & alii contra Vasq. Bon. Lug. & Jordan. quia tota manus Sacerdotis est consecrata. Hinc ne pestis quidem tempore licet Eucharistiam porrigere medio aliquo instrumento, & multo minus deponere alicubi, ut ab ipso ægroto fumatur, sed manu danda est immediate sumentis: Possév. tamen, & non improbabiler juxta Busemb. dicit, posse præciso scandalo, & periculo lapsus in terram, instrumento ad id rite confecto dari: v. Dian. p. 4. t. 4. r. 114. Imo in casu, in quo ægrotus non posset trajicere hostiam, Præp. & Escob. ap. Busemb. amittunt, posse illi dari particulam hostiæ cum vino in cochleari.

Quæres primo, Quid agendum, si in distribuenda Eucharistia Sacra Hostia forte decidat?

Respondeo, Locum, in quem decidit hostia, tegendam esse re aliqua munda, puta linteolo, & postea abluendum:

luendum: ablutio tamen vestis, aut barbæ ordinarie non est præcipienda, quia melius est vitari turbationem, vel offensionem populi, quam talem rubricam servari: Tamb. Pelliz. Gob. & alii contra Pasqual. qui tamen fatetur, tales rubricas de ablutione loci, in quem Sacra Hostia decidit, non obligare sub gravi: secus vero dicendum de speciebus vini, quæ imbibuntur. Addit Pasqual. non opus esse comburi id, in quod Sacer Sanguis decidit, sed satis esse abluï. De his tamen consulendæ sunt Rubricæ Missalis. Quod si Sacra Hostia decidat in sinum, vel intra vestes mulieris, permitti potest, ut ipsamet, vel alia mulier illam extrahat, & reponat in Pyxide; indecens enim esset, & plerumque scandalosum, si Sacerdos extraheret: imo, si ibi commode non posset extrahi, potest mulier in locum remotum, etiam in vicinam domum secedere, ibique eximere, & referre: digiti tamen mulieris erunt abluendi, & ablutio mittenda in Sacram piscinam: Gob. Lohn. Pasqual. apud Croix num. 495.

Quæres secundo, Quid agendum de fragmentis Hostiarum, quæ forte reperiuntur?

Respondeo, Dicta fragmenta residua ex hostiis in propria Missa consecratis posse Sacerdotem sumere post Communionem suam, etsi post eam lapsus sit notabile tempus, v. g. hora integra in distribuenda Communionem laicis: communiter Doctores cum Lohn. & aliis ap. Gob. teste Croix n. 496. Idem dicunt, si immediate post Missam ad longum tempus Communionem distribuerit: idem dicunt Gran. & Dian. si sacris vestibus adhuc indutus, hujusmodi fragmenta advertat in Sacristia. Imo Marchinus addit, Sacerdotem posse sumere reliquias etiam alieni Sacrificii, finita Missa post multos communicatos, quod probabile esse, dicit Tambur. quia, cum omnes Sacerdotes sint unius, ejusdemque Christi Domini Ministri, omnes unum specie Sacrificium offerunt, ideoque in tali casu censebitur aliquo modo ex suo Sacrificio sumere. Idem, si Sacerdos adhuc indutus sacris vestibus ferat ad infirmum hostiam ab alio consecratam, poterit reliquias in patena repertas dare infirmo statim post sumptionem hostiæ, ita ut sumptio fragmentorum simul cum sumptione hostiæ censeatur una communicatio; secus vero, si censeretur bis communicare; & in tali casu posset ipse Sacerdos absumere: ita Castrop. Tamb. Burgh. contra alios. Si vero fragmenta sint ab alio

consecrata, servanda sunt, si id commode fieri possit; at, si non possint decenter asservari, potest ea sumere Sacerdos: melius tamen asservantur, si absit periculum irreverentiæ: Suar. Lug. Gob. Si fragmenta reperiantur extra corporale, & dubites, an sint consecrata, sumenda sunt post utramque speciem, vel etiam post ablu- tionem: Henr. Bon. Gob. At, si inveniatur pars ho- stiaæ circa altare, sumenda est ante primam ablu- tionem: quod si inveniatur extra tempus Missæ, deponenda est in loco decenti sine solemnitate, & in prima Missa ab- sumenda, ut supra: & idem faciendum esse, dicit Quarti, si quis ferat hostiam, vel partem hostiaæ dicens, esse con- secratam; non enim semper credi potest. Notandum denique hic, post sumptam ablu- tionem nunquam esse licitum sumere integram hostiam, vel ab alio, vel à se consecratam, quia usus Ecclesiæ extenditur tantum ad fragmenta, quæ unam moraliter Communionem consti- tuunt cum prius sumptis. Plura in hanc rem vide apud Croix à n. 501.

§. III.

Quinam teneantur ministrare Eucharistiam?

QUILIBET Sacerdos, five sæcularis, five regula- ris tenetur, deficiente Parocho, Eucharistiam mor- ituro ministrare, quia quilibet tenetur ex Charitate, proximo suo extreme indigenti succurrere hoc salutari, & efficacissimo salutis remedio. Parochus vero non so- lum ex charitate, sed etiam ex justitia hac obligatione astringitur: cui obligationi ut satisficiat, non solum vo- catus debet Eucharistiam ministrare moribundis, sed et- jam investigare debet, an in sua Parochia sint infirmi in periculo mortis constituti, quibus Eucharistia ministrari debeat. Colligitur ex *cap. 1. de Celebrat. Missar.* ut notat Laym. apud Pal. p. 20. n. 1.

An autem Parochi teneantur Eucharistiam ministrare etiam cum periculo vitæ propriæ, ut esset tempore pes- tis? sententia hinc inde: Major, Molfes. ap. Dian. p. 3. t. 4. r. 174. item Gob. Croix, &c. docent, Parochum non teneri tempore pestis ministrare Eucharistiam, quia, cum ejus vita requiratur ad alia Sacramenta magis ne- cessaria etiam aliis conferenda, non videtur esse propter aliquos